

FIȘA DISCIPLINEI
STUDIUL CULORII IV
 Anul universitar 2025-2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj Napoca
1.2. Facultatea	de Teologie Ortodoxă
1.3. Departamentul	de Teologie Ortodoxă
1.4. Domeniul de studii	Arta
1.5. Ciclul de studii	Licență
1.6. Programul de studii / Calificarea	Artă Sacră
1.7. Forma de învățământ	Învățământ cu frecvență

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	STUDIUL CULORII IV/ THE STUDY OF COLOUR IV			Codul disciplinei	ORL3019
2.2. Titularul activităților de curs	Lect. Univ. Dr. Balan Bradu Nicolae				
2.3. Titularul activităților de seminar	Lect. Univ. Dr. Balan Bradu Nicolae				
2.4. Anul de studiu	II	2.5. Semestrul	2	2.6. Tipul de evaluare	VP
				2.7. Regimul disciplinei	DS

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2. curs	1	3.3. seminar/ laborator/ proiect	2
3.4. Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5. curs	1	3.6 seminar/laborator	2
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
3.5.1. Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					10
3.5.2. Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					8
3.5.3. Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					10
3.5.4. Tutoriat (consiliere profesională)					2
3.5.5. Examinări					3
3.5.6. Alte activități					0
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				33	
3.8. Total ore pe semestru				75	
3.9. Numărul de credite				3	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Nu este cazul
4.2. de competențe	Aptitudini de ordin atistic

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Studentii se vor prezenta a seminariei având la ei toate materialele necesare, solicitate în prealabil de către profesor.
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	Studentii se vor prezenta a seminariei având la ei toate materialele necesare, solicitate în prealabil de către profesor.

6. Competențele specifice acumulate¹

Competențe profesionale/esențiale	- C1. Cunoașterea teoretică și practică a modalităților de folosire a gamelor cromatice în pictura bizantină - C2. Dezvoltarea abilității de a lucra în diferite tehnici de pictură și de a folosi culoarea ca mijloc de expresie plastică - C3. Cunoașterea amănunțită a tuturor etapelor și materialelor utilizate în pictura bizantină - C4. Cunoașterea tehnicilor și materialelor colorate vechi, dar și contemporane - C5. Asimilarea și utilizarea adecvată a noțiunilor specifice picturii bizantine și dobândirea limbajului de specialitate
Competențe transversale	- CT1. Conexiuni și analogii interdisciplinare între studiul picturii laice și studiul compoziției, culorii, istoriei artei bizantine - CT2. Obținerea unor competențe practice, cu aplicabilitate directă în executarea icoanelor și frescelor - CT3. Observarea, mai ales în urma utilizării a unor tehnici artistice vechi, a necesității efortului și atenției, pentru dobândirea unor rezultate de calitate în domeniul picturii bizantine

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Să familiarizeze studenții cu majoritatea contrastelor cromatice
7.2 Obiectivele specifice	- Să prezinte teoretic și practic modalitățile de folosire a culorii în pictura de șevalet și iconografie, cu elementele lor comune și specifice, implicând pentru fiecare demers tehnic și studenții - Să ofere informații teoretice și practice detaliate despre tehnicile de pictura întâlnite în spațiul artei sacre, de maxim interes pentru studenții acestei secții - Să prezinte studenților metodologia optimă de execuție tehnică a picturii bizantine - Să ofere informații teoretice și exemplificări practice comparate, despre tehnicile de pictură vechi și contemporane

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
Specificul folosirii culorii în pictura bizantină.	Expunerea teoretică și practică, explicații, dialog, răspunsuri la întrebări	3 prelegeri
Introducere și prezentare: tehnici de obținere a pigmentilor istorici	Idem	2 prelegeri

¹ Se poate opta pentru competențe sau pentru rezultatele învățării, respectiv pentru ambele. În cazul în care se alege o singură variantă, se va șterge tabelul aferent celeilalte opțiuni, iar opțiunea păstrată va fi numerotată cu 6.

• Pigmenți folosiți pentru pictura murală al secco	Idem	2 prelegeri
• Pigmenți folosiți pentru pictura murală al fresco	Idem	3 prelegeri
• Exerciții cromatice pentru realizarea unui chip în manieră bizantină	Idem	4 prelegeri
8.2 Seminarii		
Specificul folosirii culorii în pictura bizantină.	Explicarea practică a aspectelor teoretice, exemplificarea, analiza studiilor de caz, discuții, răspunsuri directe la întrebări	3 sem.
• Introducere și prezentare: tehnici de obținere a pigmentilor istorici	Idem	2 sem.
• Pigmenți folosiți pentru pictura murală al secco; aspecte practice si aplicative. Tema 1. Chip sau bust de sfânt, pe pânză sau carton.	Idem	2 sem.
Pigmenți folosiți pentru pictura murală al fresco; aspecte practice si aplicative. Tema 2. Sfânt bust.	Idem	3 sem.
Exerciții cromatice pentru realizarea unui chip în manieră bizantină aspecte practice si aplicative. Tema 3. Medalion pe suport la alegere	Idem	4 sem.

BIBLIOGRAFIE GENERALĂ

Ailicăi, Cornel, *Introducere în gramatica limbajului vizual*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1982.

Arta din Preistorie la Renașterea Timpurie, Editura Litera, București, 2010. Bartos, Mihaly, Jenő, *Compoziția în pictură*, Editura Polirom, 2016

Burckhardt, Jacob, *Artă și istorie*, volumele I-II, traducere, antologie note și cuvânt înainte de Mircea Popescu, Editura Meridiane, București, 1987.

Berger, René, *Curenți și sinteze. Artă și comunicare*, traducere de Florin Murgescu, Editura Meridiane, București, 1976.

Botez, Adriana Crainic, *Istoria Artelor Plastice Antichitatea și evul mediu*, volumul I, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1996.

Drower, Margaret, S., *Egipt în color*, Thames & Hudson, London, 1964.

Faure, Élie, *Istoria Artei, Arta Antică*, traducere de Irina Mavrodin, Editura Meridiane, București, 1970.

Ghițescu, Gheorghe, *Antropologia artistică. Antichitatea, Evul Mediu, Renașterea, Barocul*, volumul I, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1979.

Gombrich, E., H., *O Istorie a Artei*, traducere de Sanda Râpeanu, Editura Meridiane, București, 1975.

Frontisi, Claude, *Istoria Vizuală a Artei*, traducere de Alina Dimitriu, Liliana Filimon, Denisa Mateescu, Editura Enciclopedia RAO, București, 2007.

Istoria Artei pictură, sculptură, arhitectură, Editura Enciclopedia RAO, București, 1998.

Lăzărescu, Liviu, *Culoarea în artă*, Editura Polirom, 2009

Stendl, Ion, *Desenul. Estetica, suporturi materiale. O paralelă între renaștere și secolul XX*, Editura Semne, București, 2004.

Vasile, Costin, *semnificația icoanei bizantine în ortodoxie*, Arhiepiscopia Târgoviștei, Târgoviște, 1997.

Dionisie din Furna, *Erminia picturii bizantine*, Ed. Sofia, București, 2000. Galiene și

Pierre Francastel, *Portretul*, Ed. Meridiane, București, 1973.

Săndulescu-Verna, C., *Materiale și tehnica picturii*, Ed. Marineasa, Timișoara, 2000.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Aspectele studiate în cadrul disciplinei contribuie la dezvoltarea capacității studenților de lucra în diferite tehnici artistice și de a cunoaște amănunțit tehnicile iconografice, atât de necesare viitoarei activități pe care o vor depune majoritatea dintre ei, răspunzând astfel așteptărilor preoților și credincioșilor, potențialii beneficiari ai activității lor. Cunoștințele dobândite corespund cerințelor asociațiilor profesionale, respectiv Comisiei de Pictură Bisericească pentru a facilita dobândirea autorizației de pictor bisericesc, după parcurgerea etapelor de ucenicie și stagiatură.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Cunoașterea specificului paletelor cromatice studiate (materiale folosite, lianți, mod de lucru, etc.)	Examen scris, în care se verifică cursul predat și parcurgerea bibliografiei	25 %

0.5 Seminar/laborator	Modalitatea și calitatea realizării practice a tuturor temelor date, în funcție de tehnică și cerințe	Notarea portofoliului de lucrări elaborate atât pe parcursul semestrului cât și pentru examen	75%
10.6 Standard minim de performanță			
- Minim jumătate din lucrările practice - Participare la minim jumătate din cursuri și seminarii			

11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)²

Nu se aplică

Data completării:

11.04.2025

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

Data avizării în departament:

17.04.2025

Semnătura directorului de departament

² Păstrați doar etichetele care, în conformitate cu [Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic](#), se potrivesc disciplinei și ștergeți-le pe celelalte, inclusiv eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă - dacă nu se aplică. Dacă nicio etichetă nu descrie disciplina, ștergeți-le pe toate și scrieți "Nu se aplică".